

ת"פ 19691/01/13 - אביב דוד נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 19691-01-13 מדינת ישראל נ' דוד

בפני כבוד השופטת הבכירה טל אוסטפלד נאוי
המבקש (הנאשם) אביב דוד
נגד
המשיבה (המאשימה) מדינת ישראל
החלטה

לפניי בקשה לאפשר למבקש, חלף קנס שנגזר עליו, לשאת מאסר בדרך של עבודות שירות.

העובדות הצריכות לעניין

1. ביום 2.4.14 הורשע המבקש על פי הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון, בביצוע ארבע עבירות לפי סעיף 60(א)(3) לפקודת סימני מסחר [נוסח חדש] תשל"ב-1972 (להלן: "**פקודת סימני מסחר**"), ובביצוע בארבע עבירות לפי סעיף 60(א)(1) לפקודת סימני מסחר.
 2. כתב האישום בעובדותיו הודה המבקש כלל ארבעה אישומים בגין כך שבארבע הזדמנויות פנה לבעלי מלאכה בבתי דפוס, ומסר להם עותקים של דמויות מותגים- בודעו כי מדובר בדמויות מפרות וביקש מהם להפיק חוברות צביעה לילדים בהיקף של כמיליון עותקים אשר שווקו למכירה.
 3. לאחר שהודה המבקש בביצוע העבירות, הורשע בדין וביום 13.7.14 נגזר דינו, בהתאם לעתירתם המשותפת של הצדדים במסגרת הסדר הטיעון. בגזר הדין הוטלו על המבקש 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, 5 חודשי מאסר על תנאי **וקנס בסך 40,000 ₪ או חודש ימים מאסר תמורתו**. עוד נקבע בגזר הדין, כי הקנס ישולם ב-80 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, כשהראשון בהם יהיה ביום 1.9.14.
 4. ביום 31.5.22 הוגשה מטעם המבקש בקשה לפיה עתר להמיר את עונש הקנס בימי המאסר וציין כי הוא מרצה עונש מאסר בעבודות שירות ומוכן להמשיך ולבצע עבודות שירות נוספות.
- ביום 9.4.23, כשנה לאחר הגשת הבקשה, הגיבה המשיבה וביקשה להטיל מאסר לתקופה של חודש כפי

שנקבע בגזר הדין.

5. כעת, ומכאן הבקשה שלפני, עותר המבקש לאפשר לו לשאת את עונש המאסר חלף הקנס, בדרך של עבודות שירות כאשר המשיבה מבקשת כי העונש ירוצה מאחורי סורג ובריאח.

דין והכרעה

6. לאחר שנתתי דעתי לנסיבות כולן ושקלתי את טיעוני הצדדים, החלטתי להיעתר לבקשה ולאפשר למבקש לשאת את ימי המאסר חלף הקנס - בעבודות שירות, בכפוף להמצאת חוות דעתו של הממונה על עבודות השירות באשר לכשירותו של המבקש לשאת עונש מאסר בדרך זו. היה ולא יימצא המבקש כשיר לעבודות השירות, יישא את מאסרו בין כותלי הכלא.

7. בע"פ 1100/91 מ"י נ' ג'עפרי (10.2.93), דן בית המשפט בסוגיית "מאסר חלף קנס" והתווה עקרונות על פיהם יש לפעול. כך למשל, נקבע כי בית המשפט מוסמך להורות כי ימי מאסר שנגזרו על נאשם, חלף קנס שהוטל עליו, ירוצו בדרך של עבודות שירות "גם כאשר בקשה זו מוגשת **שלא במעמד גזר הדין אלא במועד שלאחריו**". עם זאת, על בית המשפט להתחשב בשתי מגמות מנוגדות: מחד גיסא מניעת התוצאות הקשות הנלוות למאסר מאחורי סורג ובריאח ומאידך, הצורך להמריץ ולדרבן עבריינים לשלם את הקנסות שנגזרו עליהם. עוד יש לשקול את "נסיבותיו המיוחדות של כל מקרה ומקרה, בהתחשב במהות העבירה ונסיבותיה, באישיות העבריין ונסיבותיו ובצרכי החברה והשעה".

8. לאחר שפסעתי בנתיב אותו התוותה הפסיקה בעניין ג'עפרי הנ"ל, מצאתי כי במקרה שלפני יש לאפשר למבקש לשאת את עונש המאסר, חלף הקנס שנגזר עליו, בדרך של עבודות שירות, "כדי להביא לתוצאות צודקות וראויות במקרים שבהם מתברר לאחר מועד מתן גזר הדין כי נשיאת מאסר מאחורי סורג ובריאח שוב אינה העונש ההולם והראוי" (ר' את עניין ג'עפרי הנ"ל בעמ' 17). ואנמק:

9. ראשית, אבהיר כי תקופת המאסר הכוללת בגזר הדין, אינה עולה על התקופה המרבית הקבועה כיום לריצוי עונש מאסר בדרך של עבודות שירות, תקופה העומדת כיום על 9 חודשים. המבקש ריצה 6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות בהתאם לגזר הדין, ומבקש כעת לשאת בחודש מאסר נוסף חלף הקנס. היינו מדובר בתקופה כוללת בת 7 חודשים.

10. שנית, היעותרות לבקשה אמנם תאיין את התמריץ לשלם את הקנס, אך בנסיבותיו הכלכליות והאישיות של המבקש, דומה כי אין בחרב המאסר המתהפכת מעל ראשו, כדי לדרבנו לשלם, זאת כאשר הוא נעדר יכולת כלכלית לעמוד בתשלום זה.

אמנם סכום הקנס נקבע בהסכמת הצדדים, ואולם ניכר כי כיום, כתשע שנים לאחר מתן גזר הדין, המבקש נעדר אמצעים כלכליים לשאת בתשלום והוא אינו משלם בשל היעדר יכולת כלכלית. המבקש נתון בחובות כבדים, כעולה מ"רשימת התיקים הפתוחים לחייב ברשות האכיפה והגבייה" שהועברה לעיוני (ת/1), אינו מתפרנס מעבודתו, מתגורר בבית הוריו ומשתכר מקצבה שאביו מעניק לו.

די בכך כדי לקבוע כי אין זה צודק וראוי כי אך בשל חוסר יכולתו הכלכלית, ישא במאסר מאחורי סורג ובריה. מדיניות ענישה זו אינה הולמת ופוגעת בעיקרון השוויון (ר' גם את **עניין ג'עפרי** בפסקה 19).

11. **שלישית**, משמצאתי כי התכלית הקיימת ביסוד מנגנון "מאסר חלף קנס" שנועדה לתמרץ את העבריינים לעמוד בקנסות המוטלים עליהם, אינה מתקיימת כאן, ומנגד, קיימת מגמה מנוגדת לפיה יש במאסר מאחורי סורג ובריה כדי לפגוע פגיעה קשה במבקש, הרי שבאיזון בין המגמות כפי המפורט בעניין ג'עפרי, יש בנסיבות המבקש שלפניי, להעדיף את מניעת הפגיעה במבקש.

במה דברים אמורים?

המבקש לא ביצע עבירות נוספות מאז אלה בהן הורשע, הוא מעולם לא ריצה עונש מאסר מאחורי סורג ובריה והוא מנהל אורח חיים נורמטיבי, בהתאם ליכולותיו.

כמו כן, יוער ויוטעם כי במסגרת גזר הדין ובמסגרת הסכמות הצדדים, המבקש לא נדון למאסר מאחורי סורג ובריה בגין העבירה בה הורשע, אלא למאסר בעבודות שירות ויש לייחס לכך משמעות מכבידה.

בנסיבות אלה ראוי כי אשים את דברי בית המשפט העליון בעניין ג'עפרי לנגד עיניי: **"זה מקרה של עבריון שנמנה עם "אוכלוסיית עבריינים שלגביה ניתן להשיג את מטרותיו העונשיות של המאסר בדרך מועילה יותר לחברה מחד גיסא ומזיקה פחות לאותה אוכלוסיה מאידך גיסא"** (ר' את **עניין ג'עפרי** הנ"ל בפסקה 18).

12. **רביעית**, סכום הקנס עומד כיום, על פי הנתען, על כ-90,000 ₪. המדובר בסכום למעלה מכפול מהסכום שנגזר בעת מתן גזר הדין. אכן, סכום זה כולל חיובי ריבית אשר אין חולק כי הייתה נמנעת לו היה המבקש משלם את התשלומים במועדם, אך אף למדינה חלק בכך.

לא ברור מדוע התמהמהה המדינה בהפעלת סמכויותיה על פי חוק ובמועדים שנקבעו לגביית הקנס. אף לא נמצא הסבר להתמהמהות המדינה במתן תגובתה לבקשת המבקש, שהוגשה לפני כשנה. זאת ועוד, המדינה לא העלתה טעם ממשי כלשהו לפיו יש להורות על ריצוי ימי המאסר מאחורי סורג ובריה אלא הסתפקה באמירה כללית לפיה - הסכמה לבקשת הנאשם תוביל לכך שאחרים לא ישלמו את הקנסות המוטלים עליהם וכן ציינה כי לא נמצאה סיבה להקל עם הנאשם.

13. בנסיבות אלה, ונוכח נסיבות ביצוע העבירה ונסיבות המבקש עצמו, מצאתי כי אין זה מוצדק, הולם וראוי כי המבקש יישא עונשו מאחורי סורג ובריא ויש לאפשר לו להתייצב לפני הממונה על עבודות השירות.

סוף דבר

14. הממונה על עבודות שירות מתבקש להגיש חוות דעת עדכנית באשר לכשירות המבקש לבצע עבודות שירות.

ניתן ליצור קשר עם הנאשם בטלפון: 053-8317150 או עם ב"כ בטלפון: 054-7708788
פקס: 0774702026.

15. קובעת לדיון ליום 30.10.23 בשעה 11:30.

נוכחות המבקש- חובה.

המזכירות תשלח עותק ההחלטה לממונה על עבודות השירות.

ניתנה היום, כ"א אלול תשפ"ג, 07 ספטמבר 2023, בנוכחות
ב"כ הצדדים והנאשם.